

ชื่อเรื่อง	:	การออกแบบลวดลายบาติกบนเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น เรื่อง “เอกลักษณ์จังหวัดมหาสารคาม”
ผู้วิจัย	:	นางประภาพร ศุภศรีวรพงศ์
หน่วยงาน/คณะ	:	หลักสูตรสาขาวิชาศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
ปีที่ได้รับทุน	:	2546
ปีที่แล้วเสร็จ	:	2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเรื่องเอกลักษณ์จังหวัดมหาสารคาม เพื่อออกแบบลวดลายผ้าบาติกบนเสื้อยืดคอกลมแขนสั้น โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาข้อมูลภาคสนาม ข้อมูลจากการภาคเอกสาร แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อไปจัดกระทำการออกแบบ แล้วจัดกระทำการผลิตจากการศึกษาวิจัยการออกแบบภายใต้ชื่อเรื่อง เอกลักษณ์จังหวัดมหาสารคามนั้นพบว่า เอกลักษณ์ประจำจังหวัดมีอยู่หลายประการ หากแต่นำมาสังเคราะห์ความเป็นไปได้ในการนำไปผลิตเป็นลวดลายบาติกบนเสื้อยืดแล้ว ประสบความสำเร็จได้ผลดี คือ ลวดลายดอกกลีลาวดี ลวดลายพระธาตุนาดูน ลวดลายอาชีพทำนา ลวดลายกลองยาววาปี ลวดลายมันแกวรบือ (ແມ່ແປບື້ອສານ) ลวดลายลิงโกสุม ลวดลายปูทูลกระหม่อม และลวดลายบ้านปั้นหม้อ

โดยการออกแบบลวดลายโดยภาพรวมผู้วิจัยได้ใช้หลักการ การออกแบบที่มีรูปประฐานเป็นหลัก หมายถึง รูปแบบหรือลวดลายที่มีตัวประฐานเป็นหลัก และมีส่วนอื่นเป็นองค์ประกอบรองลงมา เมื่อนำมาบรรจรวมลงในพื้นที่กำหนดไว้ แล้วจัดให้เกิดเป็นเอกภาพ เพราะเอกภาพนั้นเกิดขึ้นจากความประสานสัมพันธ์อันงดงาม ระหว่างตัวประฐานและส่วน อื่น ๆ ตามลำดับ ส่วนการจัดกระทำการผลิตผู้วิจัยเลือกใช้การทำบาติกแบบระบาย เนื่องจากมีกระบวนการผลิตที่ง่ายไม่ซับซ้อนและได้ผลดีเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์เสื้อยืดคอกลมแขนสั้นมากที่สุด ดังจะเห็นว่าผลงานเป็นการสร้างเอกลักษณ์ผ่านทางภาพ (Visual Identity) แล้วผลงานที่ออกมาสามารถสื่อสารให้ชาวจังหวัดมหาสารคามมีความเข้าใจร่วมกันได้ และที่สำคัญผลงานลวดลายผ้าบาติกได้ใช้เทคนิคกรรมวิธีการผลิตด้วยฝีมือให้เกิดความงาม มีคุณค่าด้านสุนทรียศาสตร์ เรื่องราวในลวดลายที่ออกแบบยังสะท้อนถึงวิถีชีวิตของผู้คน วัฒนธรรมอันดีงามของคนในจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่น่าภาคภูมิใจอีกด้วย

Research Title : A Design of Batik Pattern on T-Shirt,
“An Identity of Mahasarakham Province”

Researcher : Mrs.Prapaporn Suphatrai-woraphong

Department/Faculty : Department of Arts, Faculty of Humanities and Social
Sciences

Scholarship : 2003

Completed year : 2007

Abstract

The purpose of this research is to study an identity of Mahasarakham province in order to design the batik patterns on T-shirt from the results of this study. To start from making the surveys and study from the various documents are analyzed to make the pattern designs. It is found in this research that there are various identities of Mahasarakham province. But the possibilities of the batik patterns on T-shirt production that were synthesized and succeeded are a pattern of Leelawadee, Nadoon Pagoda, Isan Farmer, Klong Yao Wapee, Borabue Apple, Kosoom Monkeys, Mealy Crab and Pottery Village.

Most of the designs of batik pattern, the researcher focused on a major element. It means there are minor elements when all of details are filled in work spaces, to make it into a unity. The unity came from the beautiful relationship between the major element and other elements respectively. The researcher selected a batik painting technique because the process is not complicated. Besides, it is quite suitable to the T-shirt products. It seems to be the Visual Identity works that made Mahasarakham people understood through and through. And the batik pattern design is still being a handmade technique that valued people to the aesthetics. Actually the stories of batik pattern style are reflected on lifestyle and culture of Mahasarakham people which is the proud of their identities.